

Załącznik
do Uchwały XLII.351.2013
Rady Miejskiej w Strumieniu
z dnia 25 listopada 2013 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ZABŁOCIE

na lata 2008 – 2015

**Gmina Strumień
Powiat cieszyński
Województwo śląskie**

Strumień, listopad 2013

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

Plan Odnowy Miejscowości został opracowany przez zespół ekspertów Instytutu Gospodarki Nieruchomościami z siedzibą w Katowicach, w składzie:

1. Arkadiusz Borek
2. Iwona Kubik
3. Anna Chodorowska

oraz pracowników Urzędu Miejskiego w Strumieniu.

Plan Odnowy Miejscowości został opracowany metodą ekspercko – partnerską, w ścisłym współdziałaniu z Gminą Strumień.

Metoda ekspercko – partnerska polegała na wykonywaniu części pracy w formie warsztatów z udziałem przedstawicieli Urzędu Miejskiego, pracowników instytucji kultury, oświaty, sołtysa, działaczy, a część przez ekspertów wykonujących analizy i syntezy materiałów wypracowanych w czasie spotkań.

W niniejszym opracowaniu wiele danych odnosi się do Gminy jako całości. Wiele instytucji nie prowadzi szczegółowych statystyk na poziomie sołectwa np. stopa bezrobocia.

Spis treści

1. Wstęp.....	5
2. Wprowadzenie.....	8
3. Charakterystyka miejscowości.....	10
3.1. Położenie.....	10
3.2. Historia.....	12
W 1912 r. w szkole w Zabłociu uczyło się 145 uczniów i było zatrudnionych 3 nauczycieli. ...	14
3.3. Dziedzictwo kulturowe.....	14
3.4. Powierzchnia, ludność.....	16
3.5. Rynek pracy, bezrobocie.....	18
Tab. 4. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia w powiecie cieszyńskim. Statystyka za miesiąc styczeń 2008 roku	19
Tab. 5. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia w powiecie cieszyńskim. Statystyka za miesiąc styczeń 2007 roku	19
3.6. Rolnictwo, leśnictwo	19
3.7. Zasoby naturalne.....	20
3.8. Zdrowie	21
3.9. Pomoc społeczna i bezpieczeństwo.....	22
3.10. Edukacja	22
3.11. Kultura i sport.....	24
3.12. Infrastruktura techniczna.....	25
3.13 Środowisko przyrodnicze	26
3.14 Organizacje społeczne w Zabłociu.....	27
3.15 Instytucje publiczne na terenie sołectwa Zabłocie	28
4. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego	29
5. Analiza SWOT dla sołectwa Zabłocie	33
6. Opis planowanych zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości.....	35
6.1. Hierarchia celów strategicznych i operacyjnych w sołectwie Zabłocie	35
6.2. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne.....	36
6.2.1 „Przebudowa chodnika wzdłuż ulicy Bielskiej w Zabłociu”.....	36

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

6.2.2. „Budowa obiektu sportowego na cele rekreacji sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu przy LKS „Orzeł Zabłocie” w Zabłociu”	37
zdj. 11 i 12. Gminny obiekt – stodoła	37
7. Powiązanie Planu Odnowy Miejscowości z lokalnymi dokumentami	40
8. Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości	41
9. Monitorowanie realizacji Planu Odnowy Miejscowości	42
10. Public Relations Planu Odnowy Miejscowości	43
11. Zakończenie	44
Bibliografia	45
Tab. 4. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia w powiecie cieszyńskim. Statystyka za miesiąc styczeń 2008 roku	45
Tab. 5. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia w powiecie cieszyńskim. Statystyka za miesiąc styczeń 2007 roku	45
Zdj. 11 i 12. Gminny obiekt – stodoła	45

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015 przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 27 czerwca 2006r. jest podstawowym dokumentem określającym cele polityki rozwoju w Polsce.

Strategia ta, w odniesieniu do obszarów wiejskich wyznacza priorytety krajowe, które są kompatybilne z priorytetami wspólnotowymi.

Cele i priorytety Strategii Rozwoju Kraju będą realizowane poprzez działania wynikające z podstawowych dokumentów rządowych, a przede wszystkim z Krajowego Programu Reform na lata 2005 – 2008 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej. Wiodące znaczenie będzie jednak mieć realizacja Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 – 2013 i odpowiednich Regionalnych Programów Operacyjnych (dalej: „RPO”) oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013^{1,2} (dalej: „PROW”).

Strategia Rozwoju Kraju jest zbieżna z założeniami Krajowego Planu Strategicznego w odniesieniu do obszarów wiejskich, szczególnie w kontekście odnowionej Strategii Lizbońskiej. Założenia obydwu dokumentów znalazły swoje miejsce w przyjętych działaniach przewidzianych do realizacji właśnie w PROW na lata 2007 – 2013.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 będzie realizowany na terenie całego kraju. Według danych statystycznych obszary wiejskie w Rzeczypospolitej Polskiej stanowią 93,2% powierzchni kraju, co potwierdza, że ich znaczenie z punktu widzenia społecznego, ekonomicznego i środowiskowego jest bardzo duże. Według Krajowego Rejestru Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju (dalej: „TERYT”) tereny wiejskie definiowane są jako tereny położone poza granicami administracyjnymi miasta, co oznacza, że są to gminy wiejskie lub części wiejskie gmin miejsko – wiejskich. Definicja wg TERYT-u w dużej części odpowiada kryteriom i metodologii Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (dalej: „OECD”) czy Urzędu Statystycznego Wspólnoty Europejskiej (dalej: „EUROSTAT”). Według kryteriów tych podmiotów obszarami wiejskimi są tereny o gęstości zaludnienia do 150 osób (OECD) lub do 100 osób (EUROSTAT) na 1 km². Definicje te w ogólnym kontekście mają umowny wymiar z uwagi na liczne związki funkcjonalne, gospodarcze i społeczne i należy je traktować umownie jako wskaźniki.³

---

¹ Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa maj 2007

² Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa lipiec 2007

³ Obszary wiejskie w 2005r. – GUS 2006r.

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

W zapisach PROW obszary wiejskie, to miejscowości znajdujące się w granicach administracyjnych:

1. gmin wiejskich,
2. gmin miejsko – wiejskich z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców,
3. gmin miejskich z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców.

PROW 2007 – 2013 w szerokim rozumieniu ma niebagatelny wpływ na obszary wiejskie i beneficjentów poprzez m.in. znaczące współzależności środowiskowe, ekonomiczne i społeczne.

Rzeczpospolita Polska określiła zadania w zakresie wspierania rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich określonym w Rozporządzeniu Rady /WE/Nr 1698/2005 z 20 września 2005r. w sprawie wspierania rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz rozwoju obszarów wiejskich (EFRROW – Dz. U. UE L 277 z 21 października 2005r.) oraz w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia mocą ustawy z 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64 poz.427).

W ramach priorytetowych kierunków wsparcia obszarów wiejskich 2007 – 2013 zdefiniowano cztery osie:

- Oś 1 – poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego,
- Oś 2 – poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich,
- Oś 3 – jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej,
- Oś 4 – Leader.

Instrumenty dostępne w ramach poszczególnych osi wzajemnie się uzupełniają.

W ramach Osi 3 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej” bardzo dobitnie podkreślana jest jakość życia społeczności wiejskiej rozumianej nie tylko z punktu widzenia ekonomicznego, ale przede wszystkim, a może głównie, uwzględniająca jej atuty pozaekonomiczne takie jak tożsamość, przestrzenna integralność oraz zbiór wszystkich funkcji życiowych jak np. praca, wypoczynek, rekreacja, kultura, sport, turystyka, itp.

Ponadto w ramach Osi 3 akcentuje się inicjatywy oddolne społeczności wiejskich zmierzające w konsekwencji do integracji wsi, zachowania i odbudowania jej tożsamości oraz rozbudzenia, bądź reaktywowania zapisanych w przekazach i zwyczajach tradycji kulturowych.

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

W ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (m.in. Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej) występują wspólne obszary, których zidentyfikowanie stworzyło konieczność wypracowania tzw. linii demarkacyjnej w celu ograniczenia realizacji określonych typów projektów do poszczególnych programów operacyjnych. Podstawowym kryterium jest wartość projektu, a w PROW-ie dodatkowo ograniczenie terytorialne i wyszczególnienie beneficjentów.

Wydane na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 z 7 marca 2007r. ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220) określiło jako wymóg posiadanie dokumentu pn. „Plan Odnowy Miejscowości” (dalej: „POM”).

Plan Odnowy Miejscowości stanowi małą strategię działania sołectwa Zabłocie w sferze poprawy jakości życia poprzez osobiste zaangażowanie jego mieszkańców, pobudzenie ich odpowiedzialności za własną przyszłość i dumę z możliwości samospelnienia się.

Przygotowania do budowy tego dokumentu poprzedzone były licznymi spotkaniami i rozmowami z pracownikami Urzędu Miejskiego oraz liderami lokalnej społeczności, zebraniami wiejskimi oraz gromadzeniem i analizą dokumentów będących własnością Urzędu Miejskiego w Strumieniu.

2. Wprowadzenie

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem, który umożliwia staranie się aktywnych społeczności lokalnych o pozyskanie dodatkowych funduszy ze źródeł zewnętrznych na:

- rozwój społeczno – ekonomiczny obszarów wiejskich,
- aktywizację ludności wiejskiej poprzez wsparcie inwestycyjne na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej – utrzymanie, odbudowę i poprawę stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

Opracowanie POM-u, jego uchwalenie oraz wdrożenie jest podstawą ubiegania się o pomoc finansową z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (dalej: „PROW 2007 – 2013”) z Osi 3: „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki Wiejskiej”.

W ramach działania Osi 3 „Odnowa i Rozwój Wsi” pomoc finansową mogą uzyskać projekty dotyczące:

- 1) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno – kulturalne, w tym świetlic i domów kultury; z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków,
- 2) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów małej architektury,
- 3) budowy, przebudowy lub remontu obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, przeznaczonych do użytku publicznego,
- 4) zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych oraz tradycyjnych zawodów;
- 5) związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego;
- 6) urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
- 7) budowy, przebudowy lub remontu małej infrastruktury turystycznej;
- 8) zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości;
- 9) rewitalizacji budynków zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci;

10) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne;

11) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w szczególności pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn;

12) odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzkiej ewidencją zabytków i cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków;

13) wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych obiektów budowlanych w celu uporządkowania terenu w miejscowości, jeżeli niemożliwe jest ich odnowienie i dalsze użytkowanie – w zakresie koniecznym do realizacji operacji wymienionych w pkt 1–12;

14) zakupu materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich;

15) zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji.

Realizacja POM-u, oprócz możliwości korzystania z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania prowadzi do:

- zdynamizowanego rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości dzięki pojawiającym się nowym możliwościom podejmowania działań rozwojowych,
- wzrostu atrakcyjności życia społeczno – kulturalnego,
- wdrażania pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców,
- aktywizacji społeczności lokalnej (wzrost tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz własnego środowiska – miejscowości),
- wzrostu wartości majątku komunalnego (nieruchomości),
- stworzenie lokalnego forum wymiany informacji i doświadczeń.

3. Charakterystyka miejscowości

3.1. Położenie

Sołectwo Zabłocie administracyjnie wchodzi w skład Gminy Strumień, a geograficznie leży na przepięknej Ziemi Cieszyńskiej.

Gmina Strumień leży w południowej części województwa śląskiego i północnej części powiatu cieszyńskiego.

W skład gminy wchodzi – miasto Strumień oraz sołectwa:

- Bąków,
- Drogomyśl,

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

- Pruchna,
- Zabłocie,
- Zbytków.

W Zabłociu są następujące przysiółki:

- Chodniczne,
- Budy,
- Czuchów,
- Pasieki,
- Doły,
- Kropocz.

Gmina Strumień graniczy:

- od wschodu – z gminą Chybie,
- od zachodu – z gminą Zebrzydowice,
- od północy – z gminami: Pawłowice, Pszczyna i przez Zbiornik Goczałkowicki z gminą Goczałkowice,
- od południa – z gminami: Hażlach, Dębowiec i Skoczów.

Gmina Strumień ma dobre położenie komunikacyjne, albowiem przez gminę przebiegają drogi o znaczeniu ponadlokalnym: krajowa DK 81 Katowice – Wisła i wojewódzka Nr 938 Cieszyn – Katowice.

Przez obszar Gminy przebiega w kierunku wschód – zachód międzynarodowa magistrała kolejowa Katowice – Zebrzydowice oraz stanowiąca odgałęzienie w kierunku północnym linia krajowa Chybie – Pawłowice. Niestety przystanek kolejowy w gminie Strumień został zlikwidowany.

Gmina jest dobrze skomunikowana z większymi miastami leżącymi w pobliżu, tj. Skoczów 13 km, Pszczyna 15 km, Bielsko – Biała 24 km, Cieszyn 21 km, Jastrzębie – Zdrój, Żory.⁴

Korzystne dla gminy jest również położenie w niewielkiej odległości od znanych miejscowości wypoczynkowych w Beskidach np. Ustroń, Wisła.

Zabłocie, Zablatie, Zabłacz – wieś położona „za błotami”, nazwa ma uwarunkowania topograficzne. Leży w dolinie górnej Wisły na 48 km od źródeł, na skraju kotliny Oświęcimskiej przy granicy ze Zbiornikiem Goczałkowickim. Są to tereny podmokłe, z torfowiskami i mokradłami, jako pozostałości po epoce lodowcowej.

---

⁴ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Strumień, 2007

Dużym walorem Gminy i Zabłocia jest rzeka Wisła i zbiorniki wodne. Z tego też powodu rejon ten nazywany jest „Żabim Krajem”.

3.2 Historia

Wieś Zabłocie jest jedną z najstarszych wsi na Ziemi Cieszyńskiej. Założona została prawdopodobnie przez Cyganów przybyłych tutaj z Węgier.

Pierwszym sołtysem Zabłocia był niejaki Przech. Można się o tym dowiedzieć z aktu książęcego nadania sołectwa w 1232r. przez Henryka Brodatego.⁵

Zabłocie należało do cieszyńskich Piastów, aż do 1653r., kiedy to zmarła księżna cieszyńska Elżbieta Lukrecja – ostatnia Pani z Piastów Cieszyńskich. Po tym fakcie Zabłocie weszło w skład komory cieszyńskiej, w której władzę sprawowali Habsburgowie.

Dobrze zapisał się w historii wsi Mikołaj Brodecki – marszałek, książę cieszyński i wódz tych ziem na przełomie XV i XVI wieku. Mikołaj Brodecki zapoczątkował m.in. aktywizację gospodarczą Strumienia i jego okolicy poprzez proces zagospodarowywania mokradel i stawów rybnych do celów hodowli ryb. Istnieją dokumenty potwierdzające, iż w 1416r. mieszcianie cieszyńscy założyli w okolicach Strumienia, a więc prawdopodobnie i w Zabłociu stawy rybne. Inwestycja Mikołaja Brodeckiego jednak uzależniona była od dopływu do stawów bieżącej wody, toteż w 1488r. rozpoczęto budowę tamy na Wiśle w okolicach Kiczyc i przekopu doprowadzającego wodę. Prace trwały 16 lat. Hodowla ryb szczególnie karpia, rozwinęła się w krótkim czasie w gospodarstwa wielkotowarowe. Stawy rybne ciągnęły się począwszy od Skoczowa wzdłuż rzeki Ołownicy do Chybia oraz wzdłuż Wisły i Czarnego Strumienia. Ten rozkwit gospodarczy trwał, aż do końca XVII wieku. Ryby ze Strumienia i okolic sprzedawano na targach w Krakowie, Wrocławiu, Brnie, a nawet w Wiedniu. W XIV wieku było już ponad 100 stawów.⁶

Po śmierci Mikołaja Brodeckiego właścicielką Zabłocia została jego żona Anna Brodecka, która w 1528r. sprzedała wieś księciu cieszyńskiemu Kazimierzowi II – właścicielowi księstwa Pszczyńskiego. Dążenia księcia do podporządkowania sobie jak największej ilości dawnych ziem piastowskich na tamten czas dało podstawę do rozwoju tego terenu.

Inne źródła historyczne podają kolejną wzmiankę o Zabłociu: otóż w 1551r. książę Wacław potwierdził pobór wody „ze stawu Zabłockiego”.

W latach reformacji (1595 – 1610) Zabłocie było najbardziej zagrożone protestantyzmem.

Podczas wojny trzydziestoletniej w 1647r. wojska szwedzkie zaatakowały Strumień. Do obrony miasta stanęli wszyscy mężczyźni (w tym z Zabłocia). Kobiety Zabłockie mężnie

---

⁵ „Poczet królów i książąt polskich”, Czytelnik, Warszawa 1980

⁶ Strumień (z dziejów miasta od jego początków do 1939 r.), Strumień 1983r.

stawily opór wrogowi i stanęły do walki ze Szwedami odpierając ich atak na tzw. Smużowej (pierwotna nazwa), obecna – Fuskowej Kępcze.⁷

W 1670r. cesarz Leopold I zalecił mieszkańcom ze Strumienia odstąpienie części pastwisk Zabłocanom, pod warunkiem, że ci będą dostarczać miastu corocznie kopę desek z twardego drzewa potrzebnych do naprawy mostów i ulic. Na tej bazie powstał spór pomiędzy stronami trwający, aż do 1711r.

Dobrze prosperująca gospodarka rybna w tej okolicy zaczęła wówczas upadać. Parcelację stawów, darowizny powstawanie nowych przysiółków oraz osiedlanie się nowych osadników zmuszało do osuszania terenów i kurczenia się stawów rybnych. W miejsce hodowli ryb zaczęto rozwijać hodowlę zwierząt, gdyż pobliskie pastwiska zapewniały pokarm dla bydła i świń.

W 1780 r. wieś odwiedził cesarz Józef II.

Zdj. 1. Tablica pamiątkowa z wizyty cesarza Józefa II, zamieszczona na domu Zbigniewa Machalicy. Do dnia dzisiejszego w tym miejscu jest karczma.

Po wojnach śląskich wieś Zabłocie znalazła się w cesarstwie austriackim, a po rozbiorach Polski w jego granicach, aż do 1918 r.⁸

W czasie II wojny światowej Zabłocie było zniszczone w 70 procentach.

Wiek XVIII to dla Zabłocia, położonego peryferyjnie w stosunku do Górnego Śląska i Śląska Cieszyńskiego, okres stagnacji. W okolicach Strumienia przebiegała granica państwowa pomiędzy Austrią i Prusami.

Upadł główny szlak handlowy wiodący z Krakowa przez Strumień i Cieszyn w kierunku południowym oraz wtedy już słabnący drugi szlak handlowy z Raciborza przez Strumień do Bielska. Dodatkowo błędna decyzja władz magistratu Strumienia nie dopuszczająca do budowy przez miasto kolei Kraków – Wiedeń, znacznie osłabiła kondycję lokalnego handlu, rzemiosła i ogólnie całego terenu.

⁷ Strumień (z dziejów miasta od jego początków do 1939 r.) Strumień 1983r.

⁸ kwerenda własna Pani Janiny Motylewskiej

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

Nowa granica stała się też sztucznym kordonem rozdzielającym na długo ludność okolicznych wsi Górnego Śląska i Strumienia wraz z pobliskimi wioskami.

W XIX wieku we wsi działały trzy młyny: u Cichego, Janoty i Pieczaczka.

W 1870 r. wybudowano w Zabłociu szkołę, która stoi do dzisiaj. Obecnie mieści się w niej przedszkole.

Zdj. 2. Przedszkole w Zabłociu w budynku starej szkoły z 1870r.

W 1880 r. wieś liczyła 763 osoby.⁹

W 1912 r. w szkole w Zabłociu uczyło się 145 uczniów i było zatrudnionych 3 nauczycieli.

3.3. Dziedzictwo kulturowe

O rozwoju Zabłocia w ubiegłych stuleciach istnieją szczątkowe informacje z XIII wieku, później niejako przy zmianach właścicieli wsi w XV i XVI wieku.

We wsi można wyróżnić dwie otwarte przestrzenie wspólne:

- plac przed remizą OSP,
- otwartą przestrzeń wokół kościoła zbudowanego w 1999r. pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej.

W ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków na terenie Zabłocia figuruje 21 obiektów.

Stanowisk archeologicznych nie stwierdzono.

Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków to w większości budynki mieszkalne i krucyfiks przy kaplicy datowany na 1899r.

---

⁹ Andrzej Fajer „Wisła, Ustroń, Skoczów, Strumień i okolice na starych widokówkach” Strumień – Barbara Siemińska

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

Tab. 1. Dodatkowe obiekty wg archiwalnych kart ze zdjęciami (wg zasobów WKZ Bielsko – Biala)

Nr kolejny	Obiekt (adresy podano wg listy Konserwatora, tam gdzie było to możliwe uaktualniono)	Charakterystyka	Uwagi
1	Budynek przedszkola + bud. gosp. ul. Bielska 26	mur., ok. 1910 r.	
2	Dom nr 1 ul. Bielska 19	mur., 1 ćw. XX w.	
3	Dom nr 13 ul. Orzechowa 10	mur., 1 ćw. XX w.	
4	Dom nr 14 ul. Orzechowa	mur., 1895 r.	
5	Dom nr 15 ul. Rolna 8	mur., lata 20-te XX w.	
6	Dom nr 17 ul. Orzechowa 5	mur., ok. 1910 r.	
7	Dom nr 19 ul. Orzechowa 3	mur., 4 ćw. XIX w.	
8	Dom nr 22 ul. Orzechowa 6	mur., 1 ćw. XX w.	
9	Dom nr 42 ul. Bielska 18	mur. XVIII / XIX w.	
10	Dom nr 43 ul. Bielska 17	mur., ok. 1899 r.	
11	Krucyfiks przy kaplicy obok nr 43 ul. Bielska 17	beton – piaskowiec 1899 r.	
12	Dom nr 47 ul. Rolna 5	mur., 4 ćw. XIX w.	
13	Dom nr 65	mur., lata 90-te XIX w.	nie zlokalizowano
14	Kapliczka przy nr 76 ul. Bielska (49 ?)	mur., 1 poł. XX w.	
15	Dom nr 79 ul. Świetlista 5	mur., 4 ćw. XIX w.	
16	Dom nr 109 ul. Skotnica 12	mur., lata 20-te XX w.	
17	Dom nr 113 ul. Bielska (63 ?)	mur., 1913 r.	
18	Dom nr 121 ul. Skotnica 14	mur., 1 ćw. XX w.	
19	Dom nr 122 ul. Skotnica 6	mur., 1883 r.	
20	Dom nr 134 ul. Bielska 46	mur., ok. 1910 r.	
21	Dom nr 137 ul. Bielska 8	mur., lata 20-te XX w.	

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strumień, Strumień 2007

Charakterystyczną i bardzo ładną cechą krajobrazu Zabłocia jest duża ilość przydrożnych kapliczek i krzyży (w liczbie 31). Najstarsza i największa pochodzi z końca XIX wieku. Szlak kapliczek i krzyży biegnie po całej wiosce. Wiele z nich usytuowanych jest w przydomowych ogródkach, na rozwidleniach dróg, w szczerym polu. Kapliczki urzekają swoją prostotą i różnorodnością. Były wznoszone na cześć jakiegoś wydarzenia rodzinnego, bądź sołeckiego

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

z okazji ważnej uroczystości. O kaplice i krzyże dbają mieszkańcy ozdabiając je. Corocznie odbywają się procesje i modlitwy przy tychże pięknych obiektach.

zdjęcie nr 3 – Kaplica u Państwa Czesława i Alicji Żerdków z 2004r.

zdjęcie nr 4 - Najstarsza kapliczka słupowa w Zabłociu sprzed około 135-iu lat.

zdjęcie nr 5 - Krzyż przydrożny na Budach z II połowy XIX wieku wykonany w Opawie.

Zdjęcie nr 3

3.4. Powierzchnia, ludność

Gmina Strumień ma 5840 ha, z tego sołectwo Zabłocie 746 ha, co stanowi 12,17% powierzchni.¹⁰

Wg danych na marzec 2008 r. Gmina Strumień liczy 12 152 osoby z tego w Zabłociu 1 314 osób. W podziale na przedziały wiekowe i płeć przedstawia się ta liczba następująco:

Tab. 2. Liczba ludność sołectwa Zabłocie w podziale na wiek i płeć, stan na dzień 5 marzec 2008r.

wiek	płeć	ilość
0 – 4	Ogółem	65
	Kobiety	36
	Mężczyźni	29
5 – 9	Ogółem	75
	Kobiety	30
	Mężczyźni	45
10 – 15	Ogółem	114
	Kobiety	62
	Mężczyźni	52
16	Ogółem	29
	Kobiety	14
	Mężczyźni	15
17 – 19	Ogółem	80
	Kobiety	44
	Mężczyźni	36
20 – 24	Ogółem	127
	Kobiety	62
	Mężczyźni	65
25 – 29	Ogółem	102
	Kobiety	51

¹⁰ Urząd Miejski w Strumieniu, 21.11.2013

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

	Mężczyźni	51
30 – 34	Ogółem	85
	Kobiety	42
	Mężczyźni	43
35 – 39	Ogółem	81
	Kobiety	45
	Mężczyźni	36
40 – 44	Ogółem	98
	Kobiety	49
	Mężczyźni	49
45 – 49	Ogółem	121
	Kobiety	61
	Mężczyźni	60
50 – 54	Ogółem	92
	Kobiety	46
	Mężczyźni	46
55 – 59	Ogółem	64
	Kobiety	29
	Mężczyźni	35
60 – 64	Ogółem	37
	Kobiety	19
	Mężczyźni	18
65 – 69	Ogółem	38
	Kobiety	19
	Mężczyźni	19
70 – 100	Ogółem	106
	Kobiety	76
	Mężczyźni	30

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Strumieniu

Prognozy demograficzne na rok 2020 przewidują liczbę ludności porównywalną do danych z 2008 roku, tj. dla całej Gminy 12 131 osób. Nie grozi więc Gminie, a tym samym i Zabłociu niż demograficzny, choć społeczeństwo się zestarzeje.

Tab. 3. Prognoza demograficzna dla Gminy Strumień.

Prognoza demograficzna	1997r. 11447 os.	2000r. 11597 os.	2005r. 11866 os.	2010r. 12070 os.	2015r. 12161 os.	2020r. 12131 os.
Struktura wieku	1997r.	2000r.	2000r.	2010r.	2015r.	2020r.
0 – 2 lat	441	461	499	499	473	423
3 – 6 lat	702	600	627	672	654	603
7 – 14 lat	1 558	1 495	1 291	1 232	1 324	1 318
15 – 17 lat	570	603	563	474	455	497
18 – 44 lat	4 554	4 635	4 732	4 768	4 624	4 426
45 – 59 lat	1 737	1 873	2 232	2 382	2 369	2 338
60 i więcej lat	1 885	1 931	1 922	2 044	2 262	2 525

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strumień, Strumień 2007

3.5. Rynek pracy, bezrobocie

W Zabłociu z uwagi na duży potencjał surowców naturalnych istnieją zakłady pracy, które dają zatrudnienie swoim mieszkańcom i nie tylko.

Największym zakładem pracy jest Kopalnia Kruszyw Mineralnych dająca zatrudnienie 64 osobom (z tego z Zabłocia 16 osób pracuje w firmie, co stanowi niecałe 30 %). Firma „GFG” powstała w 2003 r. i ma bogate plany rozwoju.

W Zabłociu istnieje firma EKOM P.U.H. – Zdzisław Janota, zajmująca się zbiórką odpadów i ich segregacją oraz odbiorem surowców wtórnych przeznaczonych do recyklingu. Firma istnieje od 2002r. i zatrudnia 20 osób. W 2006r. zajęła II miejsce na Targach Poznańskich za ilość oddanego surowca do recyklingu. Firma przeprowadza także zbiórki odpadów wielkogabarytowych z terenu Gminy i np. w kwietniu 2007r. zebrano prawie 50 ton odpadów, w tym 11 ton opon samochodowych.

W 2007r. oddano do recyklingu

- 144 tony szkła,
- 37 ton plastiku,
- 26 ton papieru,
- 7 ton złomu.¹¹

W Zabłociu funkcjonuje również firma Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych –Wywóz Odpadów Stałych i Płynnych – Emil Janota.

W Gminie są bogate zasoby torfu i borowiny, których właścicielem jest Uzdrowisko Ustroń –Zdrój.

W Strumieniu zarejestrowanych jest 727 osób prowadzących działalność gospodarczą z tego 7 osób prowadzi tę działalność w Zabłociu.

Są to m.in.:

- sklepy spożywcze,
- sklep z art. chemiczno – odzieżowymi,
- materiały i usługi ogólnie – budowlane,
- warsztat samochodowy.¹²

W Zabłociu jest również stacja paliw „KAMARI”.

Wielu mężczyzn z Zabłocia znalazło zatrudnienie w górnictwie i dojeżdża do pracy m.in. do Pawłowic i Jastrzębia –Zdroju.

Firmy działające w Zabłociu zdecydowanie przyczyniają się do rozwoju gospodarczego sołectwa.

---

¹¹ Dane firmy P.U.H.EKOM Z. Janota

¹² Dane Urzędu Miejskiego w Strumieniu

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

W gminie wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie są zarejestrowani bezrobotni. Nie są natomiast prowadzone dane na poziomie sołectw.

Tab. 4. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia w powiecie cieszyńskim. Statystyka za miesiąc styczeń 2008 roku

Gminy	Bezrobotni kartoteka czynna		Bezrobotni z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Cieszyn	1358	774	174	91
Ustroń	358	165	64	28
Wisła	380	157	55	26
Brenna	325	209	42	27
Chybie	244	166	39	25
Dębowiec	172	122	22	12
Goleszów	409	229	51	20
Hażlach	378	254	51	23
Istebna	421	215	67	26
Skoczów	792	491	114	68
Strumień	369	235	38	19
Zebrzydowice	451	328	32	17
Suma	5657	3345	749	382

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie

Tab. 5. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia w powiecie cieszyńskim. Statystyka za miesiąc styczeń 2007 roku

Gminy	Bezrobotni kartoteka czynna		Bezrobotni z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Cieszyn	1640	944	199	99
Ustroń	536	266	77	34
Wisła	538	231	67	29
Brenna	433	266	71	36
Chybie	365	226	76	44
Dębowiec	225	148	44	13
Goleszów	549	319	66	24
Hażlach	477	306	59	22
Istebna	615	332	97	34
Skoczów	1145	714	182	96
Strumień	521	312	43	20
Zebrzydowice	551	382	46	23
Suma	7595	4446	1027	474

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie

Prezentowane dane statystyczne wskazują, że bezrobocie w gminie spada.

3.6. Rolnictwo, leśnictwo

Gleby na obszarze Zabłocia zostały wykształcone na utworach czwartorzędowych i należą do gleb dobrych o dużej przydatności dla upraw rolnych.

Są to przeważnie gleby III i IV klasy bonitacyjnej.

W Zabłociu występują:

- gleby ciężkie – 22,2%,
- gleby średnio ciężkie – 70,2%,
- gleby średnie – 7,1%,
- gleby lekkie – 0,5%.

Gmina, a więc i Zabłocie, ma charakter rolniczy. Największe gospodarstwo ma 130ha i zajmuje się głównie produkcją zboża i hodowlą tuczników.

Są również 2 plantacje truskawek, 1 kurnik, pieczarkarnia, hodowla koni oraz 3 pasieki.

Dużo terenów rolnych jest zmeliorowanych jednak wiele wymaga nowego drenowania, bądź odbudowy czy oczyszczenia.

Na terenie Zabłocia w administracji Śląskiego Zarządu Melioracji są:

- potok MZ – I Zabłocie,
- potok MZ – II Zabłocie,
- potok ZK – Zabłocie.¹³

Teren gminy pokrywają kompleksy leśne o łącznej powierzchni 832ha. Większość lasów należy do Państwowego Gospodarstwa Leśnego zarządzanego przez Nadleśnictwo Ustroń (ok.11 % należy do osób fizycznych).

Wszystkie lasy na terenie Gminy są lasami ochronnymi.¹⁴

W całej Gminie Strumień zarejestrowanych jest 8 pomników przyrody, ale nie z terenu sołectwa Zabłocie. Do ochrony zaproponowano użytek ekologiczny „Baków” obejmujący swoim zasięgiem Zabłocie, Baków, Drogomyśl. Występuje w postaci 2 odrębnych kompleksów rozdzielonych rzeką Wisłą i obejmuje podmokłe łąki i zalesienia świerkowo – olchowe. Jest to też stanowisko cennych gatunków chrząszczy.¹³

3.7. Zasoby naturalne

W Zabłociu są między innymi :

- złoża torfu leczniczego typu wysokiego występują w postaci 2 kompleksów rozdzielonych linia kolejową Chybie –Strumień. Dla eksploatacji ustanowiono obszar górniczy „Zabłocie I”, w pobliżu przysiółków Pasieki i Czuchów.
- złoża węgla kamiennego i związane z tym metanu, zlokalizowane w północnej części gminy, obejmujące m.in. część Zabłocia. Dla złoża został ustanowiony obszar górniczy „Ruptawa – Warszowice – Strumień”. Złoże nie jest eksploatowane.

---

¹³ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Strumień, 2007

¹⁴ Strategia Rozwoju Gminy Strumień 2005-2013, Strumień 2006

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

- projektowany do utworzenia obszar górniczy „Strumień”. Położony w całości w granicach obszaru Górniczego „Ruptawa – Warszowice – Strumień” obejmuje złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej.

- złoża wody mineralnej. Złoża zawiera nieeksploatowane wody mineralne chlorkowo- sodowo-jodkowe. Nie jest w pełni udokumentowane, organizacyjnie jest w północnej części Zabłocia.¹⁵

W trakcie prowadzonych rozmów autorów ze znaczącymi osobami z terenu sołectwa popartymi dokumentacją – sól jodobromowa występująca w Zabłociu ma najwyższe stężenie jodu na 1 litr (od 133 do 144 mg – odwiert Zabłocie Nr 1 „Tadeusz”) wśród złóż tego typu występujących w Europie. Obecnie jest to niezagospodarowany teren. Zabłocka solanka została odkryta przez Austriaków w 1891r.

W trakcie wojny warzelnia soli została zniszczona, ale uruchomiono ją ponownie w latach 50 –tych i funkcjonowała do ostatnich lat XX wieku.

W latach powojennych warzelnia soli była własnością Uzdrowiska Ustroń. Po różnych perturbacjach od uzdrowiska warzelnię odkupił Pan Józef Gomola – piekarz z Jastrzębia – Zdroju. Jego syn Pan Grzegorz Gomola wszedł w spółkę z Panami Adamem i Bogusławem Goik. Spółka otrzymała koncesję na wydobywanie kopaliny.¹⁶

Zdj. 6. Była warzelnia soli – widok od ul. Bielskiej

3.8. Zdrowie

W Zabłociu nie ma Ośrodka Zdrowia, natomiast w Strumieniu znajdują się dwa ośrodki zdrowia:

1. Niepubliczny ZOZ „Metus”,
2. Niepubliczny ZOZ „Olmed”.

W Strumieniu są również gabinety stomatologiczne:

1. Prywatne Centrum Stomatologii,

¹⁵ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Strumień, 2007

¹⁶ „Nowa Formacja” Dwutygodnik Nr 16/493 2007r. oraz dane z Urzędu Miasta.

2. Stomatologia SROKOSZ,
3. Prywatny Zakład Stomatologiczny.

W Strumieniu znajdują się dwie apteki: „Nova” i „Eskulap”.

3.9. Pomoc społeczna i bezpieczeństwo

Pomoc społeczna świadczona jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Strumieniu.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na terenie sołectw wchodzących w skład gminy Strumień, oscyluje wokół liczby 200, co przekłada się na liczbę osób ponad 1000 rocznie.

Tab. 6. Liczba korzystających z pomocy społecznej w przedziale czasowym 2004-2007

Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
2004	389	771	228	1296
2005	390	674	226	1221
2006	322	965	174	1069
2007	335	915	183	1021

Źródło: Sprawozdanie MOPS w Strumieniu za 2007r.

W Zabłociu nie ma Posterunku Policji, natomiast Komisariat Policji znajduje się w Strumieniu. Młodszy aspirant Tadeusz Mikołajczyk jest obecnie dzielnicowym sołectwa Zabłocie, Zaborze i Mnich.

3.10. Edukacja

Pod koniec lat trzydziestych XX wieku zreorganizowano szkołę wiejską w Zabłociu na 5 – klasowa (II stopnia).

W 1938r. zostały wszczęte prace zmierzające do wybudowania nowej szkoły jednak wybuch wojny uniemożliwił zrealizowanie tegoż przedsięwzięcia.

W 1931r. we wsi Zabłocie było 1081 mieszkańców, a miasto Strumień liczyło 1984 osoby.¹⁷

W Zabłociu obecnie jest Szkoła Podstawowa, do której uczęszcza 103 uczniów. Szkoła jest sześcioklasowa. W Zabłociu znajduje się również Przedszkole Publiczne.

W szkole obecnie uczy 16 nauczycieli, w tym 8 w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Szkoła posiada salę sportową przystosowaną do zajęć wychowania fizycznego oraz boisko szkolne.

---

¹⁷ Materiały własne na podstawie zapisków kronikarskich Pani Janiny Mohylewskiej

Zdj. 7. Szkoła Podstawowa

W Szkole Podstawowej w Zabłociu prowadzone są dodatkowe zajęcia w ramach programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2007r. Są to m.in. zajęcia teatralne, plastyczne, sportowe i matematyczne.

Szkoła bierze udział z powodzeniem w różnych zawodach i konkursach zdobywając liczne nagrody i wyróżnienie, w tym m.in.:

- w 2005r.: I miejsce w gminnym konkursie plastyczno – literackim „Legendy Żabięgo kraju”, I miejsca w gminie w koszykówce, piłce nożnej, czwórboju lekkoatletycznym, 3 x I miejsca w międzynarodowych zawodach sportowych w Petrwaldzie w Czechach, II miejsce w międzygminnym konkursie teatralnym.
- w 2006r.: I miejsce w ogólnopolskim konkursie plastyczno – literackim „Bezpieczna szkoła w PZU” – nagroda główna wyjazd uczniów do parku rozrywki w Danii (Legoland), Grand Prix gminnego przeglądu jasełkowego, I miejsce w gminnym konkursie „Rzódzimy po naszymu”.
- w 2007r.: wyróżnienie w konkursie matematycznym „Kangur”, 3 wyróżnienia w ogólnopolskim konkursie wiedzy humanistycznej „Albus”, III miejsce w konkursie międzynarodowym „Mieszkam w Beskidach”.

Od 2005r. szkoła bierze udział w programie Unii Europejskiej Sokrates – Comenius Fundacji Systemu Edukacji.

Gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne znajdują się w Strumieniu, choć młodzież dojeżdża także do innych miast.

3.11. Kultura i sport

W Zabłociu znajduje się świetlica środowiskowa Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w Strumieniu (dalej: „MGOK”). MGOK wspiera amatorski ruch artystyczny poprzez edukację w wielu dziedzinach.

Przy MGOK działa wiele stałych zespołów i grup, które adresowane są do wszystkich grup wiekowych i spectrum obejmują nie tylko Miasto Strumień. MGOK w Strumieniu organizuje też różne imprezy, koncerty i wystawy. Popularniejszą i coroczną imprezą jest „Staromiejska Wiosna” – święto, które przyciąga nie tylko mieszkańców gminy, ale i okolicy. MGOK prowadzi wymianę kulturalną z czeskim miasteczkiem Petrvald. W coroczną pracę MGOK wpisują się imprezy o charakterze cyklicznym, których jest wystarczająco dużo, by zadowolić najwybredniejszych i zachęcić mieszkańców sołectw w tym i Zabłocia do czynnego uczestnictwa.

W Ośrodku znajduje się również Izba Regionalna im. Emilii Michalskiej, gdzie oprócz twórczości artystki jest także prezentowana ekspozycja dawnego wyposażenia sprzętów gospodarstwa domowego i prac polowych, zebrana dzięki staraniom członków Macierzy Ziemi Cieszyńskiej koła w Strumieniu.

W Strumieniu działa galeria sztuki nieprofesjonalnej „Pod Ratuszem”, gdzie rezentowana jest twórczość artystów nie tylko miejscowych.

Świetlica środowiskowa w Zabłociu czynna jest w dni powszednie z wyjątkiem sobót. Młodzież może pograć w niej w ping-ponga, w piłkarzyki. Znajduje się tam również sprzęt audiowizualny.

W Strumieniu znajduje się Miejska Biblioteka Publiczna (dalej: „MBP”) komputeryzowana, posiadająca stałe łącze internetowe, czytelnię. MBP posiada 3 filie niestety w Zabłociu nie ma filii.

W salce parafialnej kościoła w Zabłociu zlokalizowana jest biblioteka parafialna z około 2000 książek pochodzących z różnych darowizn. Czynna jest raz w tygodniu, a korzysta z niej około 70 czytelników.

W Zabłociu znajduje się Ludowy Klub Sportowy „Orzeł”. Posiada on sekcję piłki nożnej i prowadzi rozgrywki w klasie A. Klub powstał w 1949r. i działa do dnia dzisiejszego, choć z przerwą w latach 1955 – 1968.

LKS „Orzeł” w Zabłociu organizuje turnieje w piłce nożnej miejscowości o nazwie Zabłocie zapraszając drużyny z Czech i Słowacji. Pierwszy turniej odbył się w 1991 roku.

Zdj. 8.

LKS „Orzeł” Zabłocie i Świątlica Środowiskowa

Zabudowania

W Strumieniu działa Wielofunkcyjna Hala Sportowa od 2004r. Są tam boiska do gry w siatkówkę, koszykówkę, piłkę ręczną i trzy boiska treningowe.

Przez Zabłocie biegnie ścieżka rowerowa o długości 24km od Jaworza poprzez Jasienicę, Rudzicę, Zaborze, Zabłocie, Strumień.

Przez Strumień biegnie także trasa rowerowa główna Strumień – Jastrzębie Zdrój.

Trasy rowerowe są fragmentem sieci tras rowerowych opracowanych w Euroregionie Śląsk Cieszyński w ramach programu „Regiotour – trasy rowerowe”.

3.12. Infrastruktura techniczna

W całej Gminie sieć dróg jest dobrze rozbudowana. W Zabłociu większość dróg ma nawierzchnię asfaltową, choć są również drogi nieutwardzone.

Wodociągi zaopatrują Gminę w wodę w 97% gospodarstw. W całej gminie możliwy jest dostęp do wodociągowej sieci rozdzielczej. Na system zaopatrzenia w wodę składa się Zbiornik Goczalkowicki, Stacja Uzdatniania Wody Strumień oraz magistralne rurociągi wodne i sieć rozdzielcza Wodociągów Ziemi Cieszyńskiej. Ta sieć jest bardzo wyeksploatowana i składa się z rur żeliwnych, bądź stalowych. Występuje tu duża awaryjność, a woda ma pogarszające się walory smakowe.

Gmina Strumień nie posiada kompleksowego rozwiązania dla gospodarki ściekowej (w tym również Zabłocie nie jest skanalizowane). Podstawą w gospodarstwach są zbiorniki bezodpływowe.

Na terenie Gminy zaopatrzenie w gaz realizowane jest w oparciu o średnioprężną sieć rozdzielczą wyprowadzaną ze stacji redukcyjnej w Drogomyślu. Nie występują ograniczenia

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

w dostawie i ilości gazu tak na cele socjalno – bytowe, jak i technologiczne. Eksploatację sieci i urządzeń prowadzi Rejon Gazowniczy Strumień.

Gmina jest w całości zelektryfikowana.

Łączność telekomunikacyjną przewodową zapewnia Telekomunikacja Polska S.A. Praktycznie wszyscy operatorzy telefonii bezprzewodowej są „dostępni” na terenie gminy.

Gmina nie posiada własnego wysypiska śmieci, które są wywożone poza jej teren.

Usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych świadczą obecnie:

1. "Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Wywóz Odpadów Stałych i Płynnych Emil Janota" z Zabłocia, w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
2. Zakład Oczyszczania Miasta "TROS-EKO" z Ustronia, w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
3. Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe – Usługowe "EKOM" Janota Zdzisław z Zabłocia w zakresie odbioru odpadów komunalnych (w szczególności selektywnie zbieranych odpadów),
4. KONTRANS II S.C. Maria Nowak, Arlena i Rajmund ze Skoczowa w zakresie odbioru odpadów komunalnych wraz z selektywnie zbieranymi odpadami.

3.13 Środowisko przyrodnicze

Gmina Strumień leży w klimacie pogórza. Południowa część Gminy leży w rejonie Pogórza Cieszyńskiego, które wyróżnia się żyznymi glebami i niedużymi wzniesieniami.

Rolnictwo jest wiodącą funkcją Gminy.

Nie występują tutaj problemy związane z zanieczyszczaniem powietrza.

Wpływ Zbiornika Goczałkowickiego na teren Zabłocia, tzw. zawale południowe odbywać się może poprzez min. zagrożenie falą awaryjną w wyniku przzerwania zapory bocznej lub zagrożenie falą wezbraniową powstałą w wyniku intensywnych opadów. Zbiornik Goczałkowicki ma ujemne oddziaływanie na poziom wód podziemnych. Sołectwo Zabłocie leży w pasie ochronnym 100m od korpusu zapory bocznej Zbiornika i obowiązują na nim szczególne zasady dotyczące bezpieczeństwa z ewentualnością wykorzystania do rekreacji w postaci tras spacerowych, bądź ścieżek, zalesienia lub użytków zielonych.

W Zabłociu znajduje się jedyne miejsce w "Żabim Kraju" – tatarakowisko. Jest to grupa roślinna na terenie torfowisk Myszkowskich. Teren ten należałoby objąć szczególną ochroną ze względu na ich unikalny charakter.

Większa część terenów Zabłocia leży w obszarze Natura 2000.¹⁸

3.14 Organizacje społeczne w Zabłociu

W Zabłociu działa Ochotnicza Straż Pożarna, która w 2002r .otrzymała dyplom „Zasłużonego dla Gminy” za 90 –lecie działalności na rzecz ochrony przeciwpożarowej i działania w czasie powodzi oraz bezinteresowne niesienie pomocy mieszkańcom w trudnych sytuacjach życiowych.

Zdj. 9. Budynek OSP w Zabłociu

Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” w Zabłociu nieprzerwanie kształci młodych adeptów piłki nożnej i prowadzi rozgrywki w Polsce i poza jej granicami. W sierpniu odbędzie się turniej Piłki Nożnej Seniorów.

W Zabłociu jest około 50 wędkarzy, którzy przynależą do Polskiego Związku Wędkarskiego koła w Strumieniu.

W Strumieniu jest także Klub „Wisła Strumień”, który prowadzi m.in. sekcję szachową. W Zabłociu istnieje Związek Emerytów oddział Strumień.

Istnieje również Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых, Polski Związek Pszczelarzy, Macierz Ziemi Cieszyńskiej.

Prężnie i aktywnie działa również Rada Solecka i sołtys Pan Marek Czerwiński.

Na terenie Zabłocia prężnie działa także parafia p.w. Matki Bożej Różańcowej na czele z księdzem proboszczem organizując różne wyjazdy pielgrzymkowe po kraju i za granicę.

---

¹⁸ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Strumień

Zdj. 10. Kościół p.w. Matki Bożej Różańcowej w Zabłociu

3.15 Instytucje publiczne na terenie sołectwa Zabłocie

Na terenie Zabłocia znajduje się Przedszkole Publiczne i Szkoła Podstawowa. Jest również świetlica środowiskowa będąca w strukturach Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury w Strumieniu.

4. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego

Podczas zebrania wiejskiego sołectwa Zabłocie, mieszkańcy dokonali inwentaryzacji zasobów swojego sołectwa. Ocenie poddano kilka czynników, tj.

- infrastrukturę i otoczenie,
- kulturę i rekreację,
- gospodarkę,
- społeczność lokalną.

Poproszono również mieszkańców o wypowiedzenie się, co ich zdaniem jest najpilniejsze do zrobienia w sołectwie i czym wyróżnia się sołectwo.

Inwentaryzacja zasobów sołectwa Zabłocie zawiera wykaz tych elementów, które mogą lub będą wykorzystane do jego rozwoju określonego w Planie Odnowy Miejscowości.

Tab. 7. Inwentaryzacja zasobów sołectwa Zabłocie

Infrastruktura i otoczenie	
Zasób	Charakterystyka zasobu jakim dysponuje sołectwo
Położenie, komunikacja, dostęp do aglomeracji miejskiej	1. dobre położenie komunikacyjne z pobliskimi większymi miastami, choć brak połączenia z Jastrzębiem – Zdrój i Pawłowicami - miejscem pracy wielu Zabłocian 2. dostępność do dróg ponadlokalnych – DK 81 Katowice – Wisła i 938 Cieszyn – Katowice. 3. brak połączenia kolejowego z Zabłocia – Czuchowa (zlikwidowany przystanek)
Drogi i chodniki	1. drogi lokalne wymagają remontu i modernizacji 2. brak chodników przy drodze Drogomyśl – Zabłocie i Zabłocie Centrum – Strumień 3. doświetlenie sołectwa (m.in. ul. Rolna i ul. Bielska) 4. nieuzupełnione oznakowanie dróg
Sieć wod. – kan., czystość	1. zły stan techniczny istniejącej sieci wodociągowej i awaryjność 2. pogarszające się walory smakowe wody pitnej 3. brak kanalizacji sołectwa 4. brak kompleksowego rozwiązania gospodarki ściekowej dla całej Gminy 5. brak edukacji w zakresie korzyści z segregowania odpadów komunalnych w szerokim spectrum 6. brak dofinansowania przydomowych ekologicznych oczyszczalni ścieków 7. używanie w budownictwie jednorodzinnym paliwa nie-ekologicznego

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

Tereny inwestycyjne	1. tereny inwestycji mieszkaniowych 2. tereny usługowe (centrum – 2ha) 3. tereny przemysłowe
<i>Środowisko przyrodnicze</i>	
Zasób	Charakterystyka zasobu jakim dysponuje sołectwo
Bogactwo naturalne	1. złoża torfu 2. złoża wody mineralnej „zabłocka sól jodobromowa” nieeksploatowane 3. kruszywa mineralne
Walory krajobrazowe	1. atrakcyjnie ukształtowany teren 2. czyste powietrze 3. obszar ochrony Zbiornika Goczalkowice (obszar zalewu falą awaryjna i wezbraniową) 4. obszar Natura 2000 5. lasy pełniące funkcje ochronne 6. konieczność systematycznego powiększania zasobów leśnych
Rzeki	1. Wisła – płynąca przez Gminę na odcinku 8km 2. Zbiornik Goczalkowicki niewykorzystane rekreacyjnie 3. stawy, jeziora, potoki 4. Rowy melioracyjne do oczyszczenia
Flora i fauna	1. pospolite i niezagrożone gatunki nie objęte ochroną 2. tatarakowisko
<i>Kultura i rekreacja</i>	
Zasób	Charakterystyka zasobu jakim dysponuje sołectwo
Obiekty kultury i obiekty chronione	1. duża ilość przydrożnych krzyży i kapliczek 2. dobrze rozwinięta baza kulturalna 3. wymagający remontu i modernizacji gminny obiekt tzw. stodoła
Tradycje, obrzędowość i obyczaje	1. współpraca przygraniczna szczególnie między klubami sportowymi z Czech i Słowacji 2. kultywowanie śląskich tradycji lokalnych 3. smażenie jajecznicy dla sołectwa w Dzień Zielonych Świątek 4. brak zbioru regionalnych opowieści, podań 5. brak zagospodarowania terenu przy Zbiorniku Goczalkowickim do spacerów

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

Tereny i obiekty rekreacyjne i sportowe	1. boisko LZS z niezadaszonymi trybunami i do modernizacji 2. boiska treningowe 3. ścieżki rowerowe: Regiontour – 24km – Jaworze – Zabłocie i 23km – Strumień – Moszczenica 4. wielofunkcyjna hala sportowa w strumieniu 5. brak placu zabaw dla dzieci
<i>Gospodarka</i>	
Zasób	Charakterystyka zasobu jakim dysponuje sołectwo
Przedsiębiorczość, praca	1. kopalnie w sołectwie 2. zakłady pracy dające zatrudnienie 3. niskie bezrobocie 4. wspieranie lokalnych przedsiębiorców poprzez zwolnienia m.in. z podatku od nieruchomości
Gleby i rolnictwo	1. wysoka wartość klas bonitacyjnych gleb 2. dobre i żyzne gleby 3. rozwinięta sieć producentów pieczarek, truskawek 4. pasieki pszczele 5. produkcja tuczników i zboża
Pola namiotowe, miejsca noclegowe	1. brak pól namiotowych i kempingowych 2. brak gospodarstw agroturystycznych 3. brak małej gastronomii
Instytucje publiczne na terenie sołectwa	1. przedszkole 2. szkoła podstawowa 3. świetlica środowiskowa w strukturach MGOK
<i>Społeczność lokalna</i>	
Zasób	Charakterystyka zasobu jakim dysponuje sołectwo
Organizacje pozarządowe	1. Ochotnicza Straż Pożarna 2. Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” Zabłocie 3. Związek Hodowców Gołębi Poczтовых 4. Związek Emerytów i Rencistów 5. PZW Koło w Strumieniu (ok. 50 osób w Zabłociu) 6. Polski Związek Pszczelarzy 7. Macierz Ziemi Cieszyńskiej

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

Miejsca spotkań mieszkańców sołectwa	1. boisko LKS 2. boiska treningowe 3. świetlica wiejska 4. remiza OSP 5. biblioteka parafialna 6. salka dla dzieci i młodzieży przy parafii

5. Analiza SWOT dla sołectwa Zabłocie

SWOT – analiza zasobów sołectwa i otoczenia zewnętrznego.

Analiza SWOT jest to metoda diagnozy sytuacji społeczności lokalnej:

S – Strengths – silne strony, atuty – zasoby sołectwa

W – Weaknesses – wady, słabe strony – zasoby sołectwa

O – Opportunities – okazje, możliwości, szanse – otoczenie sołectwa

T – Threats – trudności, zagrożenia – otoczenia sołectwa

W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się atuty i słabe strony jako czynniki wewnętrzne, punkt widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a okazje i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w bliższym i dalszym otoczeniu gminy.

Silne strony	Słabe strony
- prężnie działająca OSP - złoża: solankowe, jodobromowe, kruszyw i torfu - prężnie działająca parafia z własną biblioteką i salą zabaw dla dzieci i młodzieży - prężnie działająca świetlica środowiskowa - kultywowanie lokalnych tradycji, obyczajów, gwary - piękny krajobraz starogłaczalny - potencjał ludzki – aktywne, pracowite społeczeństwo - możliwość odtworzenia produkcji warzelnii soli - pozyskiwanie torfu - zakłady pracy na terenie sołectwa	- brak KGW - niewystarczające ilości chodników - częściowy brak oświetlenia - słabej jakości nawierzchnie dróg - brak placu zabaw dla dzieci - brak oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży - brak kawiarni - brak kanalizacji sanitarnej - brak poboczy - zrujnowana warzelnia soli - degradacja środowiska przez żwirownię działającą w obszarze Natura 2000 - brak charyzmatycznej osoby skupiającej ludzi chętnych kultywować stare tradycje i obyczaje - zanieczyszczone rowy melioracyjne - migracja zarobkowa młodych ludzi
Szanse	Zagrożenia
- bliskość szlaków komunikacyjnych i rozumowany system drogowy - bliskość dużych miast oferujących kulturę, naukę i pracę	- zagrożenie zalewowo – powodziowe stwarzane przez Zbiornik Goczalkowicki i Wisłę - ograniczenia wynikające z programu Natura 2000 - ograniczenia liczby połączeń kolejowych - brudna rzeka Wisła - coraz bardziej odczuwalna likwidacja połączeń komunikacyjnych sołectwa z miastami

Bliskość szlaków komunikacyjnych i rozbudowany system drogowy zdecydowanie wzmacniają szanse solectwa, jakimi są jego zasoby naturalne w postaci złóż naturalnych, szczególnie ważnych dla chorych ludzi, bądź chcących się wzmocnić oraz urokliwych miejsc krajobrazowych, które po odpowiednim przystosowaniu służyć mogą jako miejsca spacerowe nie tylko dla odwiedzających Zabłocie, ale głównie mieszkańców. Te szanse solectwa skłaniają ku propozycji agroturystyki i turystyki weekendowej dla spragnionych pobytu w „Żabim Kraju”.

Można byłoby wzmocnić szanse solectwa poprzez uruchomienie w nim Małego Centrum Rehabilitacyjnego z ograniczonym zakresem działalności z powodów ekonomicznych, ale z wykorzystaniem wszelkich dobrodziejstw jakie matka natura dała Zabłociu, np. wybudować tężnię służące inhalacjom.

Szansą dla solectwa jest również bliskość dużych miast np. Skoczów, Bielsko – Biała, Cieszyń, gdzie młodzież może się kształcić i zdobywać wiedzę na wyższych uczelniach. Bliskość Pawłowic i Jastrzębia – Zdroju daje również szansę na pracę w kopalniach. Szansą dla solectwa, ale też i zagrożeniem, jest Zbiornik Goczalkowicki. Przy założeniu, że szansa jest zawsze, można wykorzystać teren bezpośredniej bliskości zbiornika do uprawiania spacerów, rekreacji z dozwolonych prawem w tych miejscach zazielenieniem. Atut solectwa Zabłocie jakim jest starogłacjalny krajobraz, można wykorzystywać poprzez jego promowanie dla np. weekendowego turysty bądź agroturysty.

Słabą stroną solectwa jest brak organizacji skupiającej kobiety typu Koło Gospodyń Wiejskich, które przekazywałyaby młodym ludziom z solectwa, ale też i przyjezdnym, stare obyczaje, tradycje i legendy.

Kultywowaniu starych tradycji sprzyjałoby wykorzystanie dużego potencjału osób charyzmatycznych z terenu solectwa, które z miłości do swojej „małej ojczyzny” gromadzą potężną wiedzę kronikarską nigdzie nie prezentowaną.

Szansą Zabłocia jest wypromowanie szlaku krzyży przydrożnych i kapliczek oraz tablica upamiętniająca pobyt cesarski w Zabłociu, co wkomponowane w odpowiedni szlak spacerowy uatrakcyjniłoby pobyt turysty i byłoby przyjemnością dla samych Zabłocia.

Słabą stroną solectwa są nienależytej jakości pobocza, brak chodników i niewystarczające oświetlenie, co wydaje się koniecznym i możliwym do zrealizowania przy wyżej prezentowanych szansach solectwa.

Słabą stroną solectwa jaką jest nieczynna Warzelnia Soli, trzeba byłoby przekształcić w atut, a np. sklep przy Warzelnii z produktami z tychże surowców naturalnych odpowiednio promowany zdecydowanie wzmacniałby atuty solectwa.

6. Opis planowanych zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości

6.1. Hierarchia celów strategicznych i operacyjnych w sołectwie Zabłocie

W czasie zebrań wiejskich mieszkańcy uznali, że priorytetowym celem dla sołectwa Zabłocie jest stworzenie mieszkańcom bardzo dobrych warunków życia oraz zapewnienie rozwoju i odnowy miejscowości.

Przyjmując cel priorytetowy jako nadrzędny, ustalono następujące cele szczegółowe i operacyjne:

Tab. 8. Cele szczegółowe i operacyjne

Cel szczegółowy	Cel operacyjny	Lata	Koszt	Beneficjent
1. poprawa infrastruktury technicznej	- przebudowa chodnika wzdłuż ul. Bielskiej w Zabłociu	2013 - 2015	500 000,00 zł	Urząd Miejski, środki unijne – PROW 2007-2013
	- wyasfaltowanie i remont dróg	2008 – 2015	200 000,00zł	Urząd Miejski, środki unijne
	- oświetlenie sołectwa	2008 – 2015	40 000,00zł	
	- oświetlenie ul. Rolnej	2009 – 2011	100 000,00zł	
	- oświetlenie ul. Bielskiej (od mostu na Wiśle do centrum)	2010 – 2015	180 000,00zł	
	- budowa chodników	2010 – 2015	250 000,00zł	
	- budowa chodnika od mostu do centrum (przy drodze powiatowej)	2009 – 2015	350 000,00zł	
	- budowa sieci kanalizacyjnej w sołectwie Zabłocie	2009 – 2015	50 000 000,00zł	
2. poprawa infrastruktury miejscowości	- Budowa obiektu sportowego na cele rekreacji sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu przy LKS „Orzeł Zabłocie” w Zabłociu	2008 – 2015	1 500 000,00zł	Urząd Miejski, środki unijne Parafia Rzymsko – katolicka
	- budowa placu zabaw dla dzieci	2009 – 2010	40 000,00zł	
	- budowa cmentarza parafialnego	2008 – 2011	300 000,00zł	
	- budowa parkingu przy kościele	2008 – 2015	100 000,00zł	

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

	- budowa parkingu przy szkole	2008 – 2015	70 000,00zł	
3. poprawa w zakresie kultury, sportu, turystyki i rekreacji	- budowa ścieżek rowerowych	2012 – 2015	30 000,00zł	Urząd Miejski, MGOK
	- reaktywowanie KGW	2009 – 2012	10 000,00zł	

Mając na uwadze powyższe cele operacyjne ustalono, że w latach 2008 – 2015 będzie realizowane zadanie z celu szczegółowego nr 1 oraz nr 2.

6.2. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne

6.2.1 „Przebudowa chodnika wzdłuż ulicy Bielskiej w Zabłociu”

Głównym celem operacji jest podniesienie jakości życia mieszkańców na obszarach wiejskich poprzez poprawę dostępności do centrum miejscowości Zabłocie, polepszenie infrastruktury technicznej skutkujące poprawą bezpieczeństwa pieszych i poprawą estetyki przestrzeni publicznej wzdłuż drogi powiatowej. Planowanym źródłem dofinansowania jest działanie 313, 322, 323 „Odnowa i rozwój wsi” objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Operacja polega na przebudowie części chodnika wzdłuż ulicy Bielskiej w sołectwie Zabłocie, który stanowi główny ciąg komunikacji pieszej w centralnej części wsi na obszarze o szczególnym znaczeniu w miejscowości Zabłocie dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Wzdłuż wymienionej drogi usytuowane są obiekty użyteczności publicznej, w tym szkoła podstawowa, świetlica środowiskowa, przedszkole, kościół i budynek OSP. Po wykonaniu projektu nowo powstały chodnik umożliwi większej liczbie mieszkańców korzystanie z obiektów użyteczności publicznej oraz zwiększy się bezpieczeństwo dzieci, młodzieży i dorosłych uczęszczających do w. w. obiektów publicznych. Wykonanie i wdrożenie operacji przyczyni się do nawiązywania i wzmocnienia kontaktów społecznych mieszkańców sołectwa Zabłocie.

Uzasadnieniem wyboru zadania priorytetowego jest dotkliwy brak chodnika, który mógłby spełniać kilka ważnych społecznie ról, a do nich należą między innymi:

- poprawa dostępności do centrum miejscowości Zabłocie,
- poprawa infrastruktury sołectwa Zabłocie,

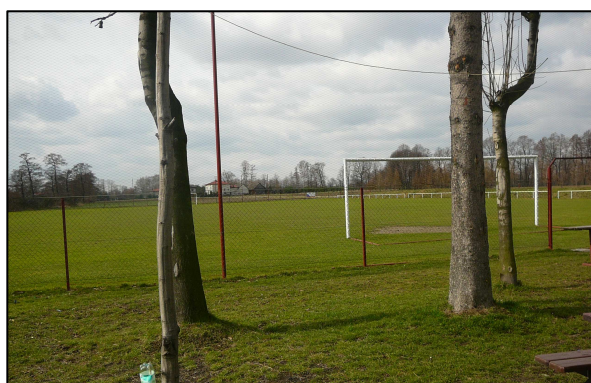
Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

- umożliwi większej liczbie mieszkańców korzystanie z obiektów użyteczności publicznej,
- zaspokajanie potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych,
- poprawa bezpieczeństwa pieszych,
- poprawa estetyki przestrzeni publicznej,
- stworzenie lepszych warunków życia mieszkańców, integracji wewnątrz lokalnej.

6.2.2. „Budowa obiektu sportowego na cele rekreacji sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu przy LKS „Orzeł Zabłocie” w Zabłociu”

zdj. 11 i 12. Gminny obiekt – stodoła

Zdj. 13. Boisko LKS „Orzeł” Zabłocie

Stodoła stanowiąca obiekt gminny zostanie poddana rozbiórce. W tym miejscu zostanie wybudowany nowy budynek sportowy, a teren wokół budynku zostanie zagospodarowany poprzez wykonanie parkingu, chodników, placu zabaw, trybun oraz boksów na boisku sportowym.

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

Uzasadnieniem wyboru zadania priorytetowego jest dotkliwy brak obiektu, który mógłby spełniać kilka ważnych społecznie ról, a do nich należą między innymi:

- zaspokajanie potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych,
- pełnienie funkcji ośrodka sportowego, rekreacyjnego i kulturowego dla mieszkańców oraz dzieci i młodzieży,
- stworzenie lepszych warunków życia mieszkańców, integracji wewnątrz lokalnej oraz rozwinięcie możliwości współpracy i współdziałania ze społecznością gminną i poza gminną w sferze kultury, sportu i turystyki.

Zabłocie w skromnym stopniu i okazjonalnie skupia społeczność miejscową bez możliwości organizowania imprez o zasięgu co najmniej solectkim.

Planowany budynek sportowy wraz z pomieszczeniami gospodarczymi typu szatnie, magazyn sprzętu sportowego czy zaplecze higieniczno – sanitarne umożliwi integrację wewnątrzlokalną swoim mieszkańcom i w podstawowym stopniu zaspokoi ich potrzeby.

Ponadto możliwość spotkań kulturalnych oraz innych integruje mieszkańców umacniając tożsamość lokalną solectwa.

Teren wokół obiektu zostanie zagospodarowany z rozmysłem poprzez budowę parkingów, zieleni urządzonej jak też i chodników jako bezpośrednich dojazdów do obiektu co da trafioną wizytówkę inwestycji solectwa i świadczy o gospodarności i atrakcyjności solectwa.

Istotnym dla społeczności lokalnej będzie też budowa nowoczesnego placu zabaw zapewniającego najmłodszym bezpieczną zabawę.

Realizacja zadania priorytetowego pod tytułem „Budowa obiektu sportowego na cele rekreacji sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu przy LKS „Orzeł Zabłocie” w Zabłociu” przyniesie wiele korzyści:

- umożliwi mieszkańcom bieżącą integrację,
- zaspokoi ich potrzeby sprzyjające rozwojowi kontaktów społecznych,
- pozwoli urzeczywistnić marzenia,
- poprawi infrastrukturę solectwa Zabłocie,
- ułatwi organizację przedsięwzięć kulturalno – sportowo – rekreacyjnych zrzeszających wszystkie grupy społeczne,
- umocni tożsamość społeczności lokalnej Zabłocia,
- zwiększy atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną solectwa,

Plan Odnowy Miejscowości – ZABŁOCIE

- stworzy mieszkańcom lepsze warunki życia i da szansę na rozwój i współdziałanie ze społecznością ponadlokalną.

*„Jeśli w Zabłociu obiekt sportowy powstanie,
Spełnią się marzenia, lepszy poziom życia
I ze światem inne współdziałanie”.*

7. Powiązanie Planu Odnowy Miejscowości z lokalnymi dokumentami

Plan Odnowy Miejscowości sołectwa Zabłocie jest spójny z niżej wymienionymi dokumentami:

1. Strategia Rozwoju Gminy Strumień 2005-2013, Strumień 2006
2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Strumień, Strumień 2007
3. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Strumień na lata 2005 – 2010
4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Strumień, Strumień 2005
5. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Strumień, Strumień 2005
6. Strategia Rozwoju Śląska Cieszyńskiego 2001 – 2016, Cieszyn
7. Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu Cieszyńskiego, 2003r.

8. Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości sołectwa Zabłocie rozpocznie się po podjęciu przez Radę Miejską w Strumieniu uchwały w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości sołectwa Zabłocie. Odpowiedzialnym za wykonanie uchwały jest Burmistrz Strumienia.

W celu sprawnego i efektywnego realizowania projektów zawartych w zatwierdzonym POM-ie, Burmistrz Strumienia powoła zespół, którego zadaniem będzie realizacja i koordynacja działań.

Szczegółowe zadania zespołu określi Burmistrz Strumienia w drodze stosownego zarządzenia.

9. Monitorowanie realizacji Planu Odnowy Miejscowości

Do monitorowania oceny efektywności i wdrażania Planu Odnowy Miejscowości sołectwa Zabłocie, służyć będą dane systematycznie gromadzone analizowane i interpretowane.

Monitoring obejmuje :

- monitoring finansowy, tzn. wielkości wydatkowanych środków,
- monitoring rzeczowy tzn. efekty mierzalne danego zadania.

Monitoring finansowy pomoże w porównywaniu faktycznie wydatkowanych środków w stosunku do planu.

Monitoring rzeczowy zobrazuje i umożliwi ocenę stanu wdrażania w stosunku do ustalonych celów.

Szczegółowe zasady monitorowania POM-u ustali Burmistrz Strumienia w drodze stosownego zarządzenia.

10. *Public Relations Planu Odnowy Miejscowości*

Nadrzędnym celem komunikacji społecznej w Planie Odnowy Miejscowości sołectwa Zabłocie jest szeroka informacja, która w tym szczegółowym przypadku aktywizuje jeszcze większą liczbę odbiorców obszaru Zabłocia i zachęca niezdecydowanych do włączenia się w nurt wspólnego działania, wspólnej pracy i utożsamiania się z grupą, aby nie zostać odrzuconym na margines życia wiejskiego.

Z uwagi na stosunkowo niedużą społeczność Zabłocia informacja może mieć formę:

- komunikacji bezpośredniej, poprzez np. spotkania Burmistrza Strumienia na zebraniach wiejskich lub w czasie przyjmowania stron, niejako przy okazji rozmowy telefonicznej, poprzez pocztę elektroniczną, informację od charyzmatycznych i znaczących w społeczności osób,
- komunikacji społecznej pośredniej, poprzez m.in. ulotki, plakaty, afisze, gazetkę gminną lub gazetki szkolne, stronę internetową.

11. Zakończenie

Plan Odnowy Miejscowości solectwa Zabłocia jest dokumentem otwartym tzn. w zależności od potrzeb i warunków finansowych może być każdorazowo aktualizowany. Pozwoli to na bieżące kreowanie nowych rozwiązań jeszcze głębiej angażujących lokalną społeczność albowiem to mieszkańcy wsi są końcowymi beneficjentami tego Planu.

Przy budowaniu niniejszego Planu wykorzystano m.in.:

- materiały i informacje uzyskane od pracowników Urzędu Miejskiego w Strumieniu,
- informacji innych jednostek samorządu terytorialnego,
- materiały z Powiatowego Urzędu Pracy i Głównego Urzędu Statystycznego,
- rozmowy z sołtysem, radnymi i mieszkańcami.

Przeprowadzone konsultacje społeczne w Zabłociu pozwoliły na wykonanie analizy SWOT oraz dostarczyły materiały niezbędne do opisu i scharakteryzowania zamierzonych projektów.

Niezbędne informacje do budowania Planu uzyskano wykorzystując informacje z zebrzań wiejskich.

Bibliografia

1. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa maj 2007
2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa lipiec 2007
3. Obszary wiejskie w 2005r. – GUS 2006r.

Wykaz tabel:

- Tab. 1. Dodatkowe obiekty wg archiwalnych kart ze zdjęciami (wg zasobów WKZ Bielsko – Biała)
- Tab. 2. Liczba ludność sołectwa Zabłocie w podziale na wiek i płeć, stan na dzień 5 marzec 2008r.
- Tab. 3. Prognoza demograficzna dla Gminy Strumień.
- Tab. 4. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia w powiecie cieszyńskim. Statystyka za miesiąc styczeń 2008 roku
- Tab. 5. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia w powiecie cieszyńskim. Statystyka za miesiąc styczeń 2007 roku
- Tab. 6. Liczba korzystających z pomocy społecznej w przedziale czasowym 2004-2007
- Tab. 7. Inwentaryzacja zasobów sołectwa Zabłocie
- Tab. 8. Cele szczegółowe i operacyjne

Wykaz zdjęć:

- Zdj. 1. Tablica pamiątkowa z wizyty cesarza Józefa II, zamieszczona na domu Zbigniewa Machalicy.
- Zdj. 2. Przedszkole w Zabłociu w budynku starej szkoły z 1870r.
- Zdj. 3. Kaplica u Państwa Czesława i Alicji Żerków z 2004r.
- Zdj. 4. Najstarsza kapliczka słupowa w Zabłociu sprzed około 135-iu lat.
- Zdj. 5. Krzyż przydrożny na Budach z II połowy XIX wieku wykonany w Opawie.
- Zdj. 6. Była warzelnia soli – widok od ul. Bielskiej
- Zdj. 7. Szkoła Podstawowa
- Zdj. 8. Zabudowania LKS „Orzeł” Zabłocie i Świetlica Środowiskowa
- Zdj. 9. Budynek OSP w Zabłociu
- Zdj. 10. Kościół p.w. Matki Bożej Różańcowej w Zabłociu
- Zdj. 11 i 12. Gminny obiekt – stodoła
- Zdj. 13. Boisko LKS „Orzeł” Zabłocie

**Przewodniczący Rady
Czesław GREŃ**